

Μητροπολίτης πρ. Καρπάθου και Κάσου Νείλος (1836 - 9 Αυγούστου 1917)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Μητροπολίτης πρὸν Καρπάθου και Κάσου Νείλος, λιτός, ασκητικός, πένης πάντοτε και ευ

*Μητροπολίτης πρὸν Καρπάθου και Κάσου Νείλος, λιτός, ασκητικός, πένης
πάντοτε και ευεργετών*

Γεννήθηκε στο χωριό Πιαλί Τεγέας της Αρκαδίας το 1836 από ευλαβείς γονείς. Κατά κόσμον ονομαζόταν Νικήτας Σμυρنيωτόπουλος και είχε τέσσερα αδέρφια. Μικρός έκανε και τον τσομπάνη. Κατόπιν φοίτησε στη Ριζάρειο Σχολή Αθηνών. Εικοσάχρονος εισήλθε στη μονή Κουτλουμουσίου, όπου εκάρη μοναχός από τον σεβάσμιο ηγούμενο Ιωάσαφ τον Βυζάντιο. Αργότερα χειροτονήθηκε διάκονος και πρεσβύτερος.

Κατόπιν αναχώρησε για την Έφεσο υπό τον μητροπολίτη Αγαθάγγελο († 1893). Σπούδασε στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης. Διετέλεσε ιεροκήρυκας και δάσκαλος στις Κυδωνιές, στη Σύρνη και την Έφεσο. Χειροτονήθηκε βοηθός επίσκοπος Ερυθρών. Προήχθη σε μητροπολίτη Καρπάθου και Κάσου. Για δύο έτη ποίμανε την επαρχία του. Παιτήθηκε και αναχώρησε για το Άγιον Όρος. Μόνασε στην Καλύβη της Υπαπαντής της Κουτλουμουσιανής σκήτης του Αγίου Παντελεήμονος, κατόπιν στο Κουτλουμουσιανό Κελλί της Μεγάλης Παναγίας, ζώντας με αυστηρότητα, εργατικότητα και ασκητικότατα. Τη ζωή αυτή συνέχισε ζώντας μόνος σε Κουτλουμουσιανό οίκημα των Καρυών και στο Σιμωνοπετρίτικο Κελλί του Αγίου Μηνά. Κατά τον Ιερομόναχο Χριστόφορο Δοχειαρίτη, «έζη βίον πάνυ λιτόν και εγκρατέστατον, πολύ σπανίως εσθίων βρώμα ξημέμενον, ουδέποτε δε πίνων οίνον ή άλλο τι οινόπνευμα, πλην όπου εκκαλείτο δι' αρχιερατικήν υπηρεσίαν, αλλά

και τότε ελάχιστον και μεμιγμένον ύδατι, και μόνον ίνα μη προξενήση σκάνδαλον». Αν και μερικοί τον παρεξήγησαν ως φιλάργυρο, η αφιλοχρηματία του φάνηκε από τις μεγάλες του δωρεές. Όταν πληροφορήθηκε ότι στον πόλεμο του 1897 καταστράφηκαν αρκετές εκκλησίες της Θεσσαλίας, πήγε εκεί και πρόσφερε ιερατικές στολές, που είχε ράψει ο ίδιος, γιατί ήταν και καλός ράφτης, καθώς και άλλα άμφια και ιερά σκεύη.

Κατόπιν πήγε στην ιδιαίτερη πατρίδα του, όπου έκτισε δημοτικό σχολείο, σχολαρχείο και αρχαιολογικό μουσείο κι έκανε πολλές δωρεές στους ναούς. Στην Κωνσταντινούπολη πρόσφερε δωρεά για τη βιβλιοθήκη της τροφού του Σχολής της Χάλκης και τα φιλανθρωπικά καταστήματα. Έμεινε αρκετό χρόνο στην Πόλη, ζώντας πάντα λιτά, εξυπηρετώντας τις ανάγκες των χριστιανών, οι οποίοι σύντομα τον εξετίμησαν και τον αγάπησαν και όλοι τον ζητούσαν στις εκκλησίες τους. Τα λίγα χρήματα που του έδιναν, ήξεραν καλά πως δεν θα βραδύνουν να πάνε στους φτωχούς. Έκανε πλούσιες δωρεές και στο Πατριαρχείο.

Διετέλεσε και σχολάρχης της Αθωνιάδος Σχολής. Το 1913 χάρηκε πολύ που πήγε στο Άγιον Όρος και το είδε να είναι απελευθερωμένο από τον τουρκικό ζυγό και να κυματίζει παντού η ελληνική σημαία. Κατά τον Χριστόφορο Δοχειαρίτη, «προτραπείς υπό του αιμνήστου Χαρίτωνος του Κουτλουμουσιανού και υπ' εμού, όπως μένη εν Αγίω Όρει, ένθα μεγίστου απήλαυε σεβασμού, τιμής και υπολήψεως, ού μόνον διότι ην πρότυπον ασκητού, αλλά και διά τας εθνικάς δωρεάς, απεποιήθη ειπών εν πεποιθήσει ότι πορεύεται εις Κωνσταντινούπολιν, ίνα μετά του τιμίου Σταυρού υποδεχθή τα ελληνικά στρατεύματα και λειτουργήση εν τω ιερώ ναώ της Αγίας του Θεού Σοφίας...».

Ο φειδωλός σε επαίνους Μ. Γεδεών τον χαρακτηρίζει: «λιτόν, ασκητικόν, χριστιανικόν βίον διανύσαντα, ου θησαυρίζοντα εαυτώ αλλ' εις Θεόν πλουτούντα, κατά το Ευαγγελικόν, πένητα πάντοτε, ευεργετούντα». Ανεπαύθη στο εθνικό νοσοκομείο Κωνσταντινουπόλεως στις 9.8.1917 κι ετάφη στο κοιμητήριο της Ζωοδόχου Πηγής Μπαλουκλή.

Πηγές-Βιβλιογραφία:

Χριστοφόρου Κτενά. αρχιμ., Η σύγχρονος Αθωνιάς Σχολή και οι εν αυτή διδάξαντες από του 1845-1916. Αθήναι 1930, σσ. 76-80. Μανουήλ Γεδεών. Αποσημειώματα χρονογράφου. Αθήναι 1932. σσ. 148-149. Χρυσοστόμου Ροδοστόλου επισκόπου. Πόθος και Χάρις στον Άθωνα. Άγιον Όρος 2000. σσ. 353-354.

Πηγή: Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου, Μέγα Γεροντικό εναρέτων αγιορειτών του εικοστού αιώνα Τόμος Α΄ - 1900-1955, σελ. 143-145, Εκδόσεις Μυγδονία, Α΄ Έκδοσις, Σεπτέμβριος 2011.